

Dotační příležitosti - slovníček základních pojmů

3E - Effectiveness – Efficiency – Economy - zásada řádného finančního řízení - hospodárnost, efektivnost (nebo také účinnosti) a účelnosti (definuje zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole). Často doplňováno o pojmy: užitečnost a udržitelnost. Pravidlo 3E znamená v kontextu: co nejhospodárnější nakládání s finančními prostředky při dosažení co nejlepších výsledků.

A

Administrace platby - proces schvalování žádosti o platbu. Zahrnuje prvotní podání zjednodušené žádosti o platbu žadatelem, její kontrolu ze strany řídicího orgánu, včetně případného vrácení žádosti o platbu příjemci k dopracování, vystavení plné žádosti o platbu v podobě formuláře nejčastěji finančním manažerem, včetně generování souvisejících detailů platby, její schválení a proplacení příjemci. V případě administrace žádostí o platbu organizační složky státu k platbě nedochází.

Alokace - objem finančních prostředků poskytovaných ze zdrojů.

Analýza nákladů a přínosů (u některých projektů „Cost-benefit analýza“) - socioekonomické efekty plánovaného projektu. Tedy co komu projekt přináší a co je na jeho realizaci nutno vynaložit. Vymezuje skupinu všech účastníků, kterých se projekt dotkne ať přímo či nepřímo. V rámci analýzy jsou vyčísleny nejen veškeré finanční náklady a výnosy, ale také významné a dopředu odhadnutelné nepřímé pozitivní a negativní důsledky. Umožňuje tak zohlednit intervence, které nejsou ziskové a finančně výnosné, ale mají nefinanční, např. společenský užitek.

C

CBA (Cost – benefit analysis) – metoda pro zjišťování nákladů a výnosů projektu.

Cílová skupina – subjekt (subjekty), na který je program/projekt zaměřen a ze kterého má cílová skupina užitek po dobu jeho realizace včetně doby udržitelnosti (např. účastníci rekvalifikačních kurzů, turisté, etnické menšiny, podnikatelé, zdravotně postižení, neúplné rodiny, obce apod.).

D

Datum vyhlášení výzvy - termín, ve kterém je výzva zveřejněna.

Datum zahájení příjmu žádostí o podporu - termín, ve kterém je zahájen příjem žádostí o podporu.

Datum zpřístupnění žádosti o podporu v monitorovacím systému - termín, ve kterém je nejpozději nastaven monitorovací systém tak, aby umožňoval řádné vyplnění a podání žádosti o podporu.

de minimis - podpora, která nesmí spolu s ostatními podporami de minimis poskytnutými jednomu příjemci za dobu předchozích 3 let přesáhnout výši korunového ekvivalentu částky 200tis. EUR

Dotace – finanční podpora ze strany státu (státního rozpočtu, územního rozpočtu) nebo z evropských fondů.

E

Entita - každý objekt (jev, událost), který je ve vymezeném systému z nějakého důvodu významný, označen vhodným jménem

Evaluace – hodnocení. Jsou zkoumány vynaložené prostředky z veřejných rozpočtů, především to, zda byly využity hospodárně. Tento proces probíhá před zahájením programového období (tzv. evaluace ex ante), v jeho průběhu (tzv. evaluace ad hoc, ongoing nebo souhrnné) a po jeho skončení (tzv. evaluace ex post).

Evropské strukturální a investiční fondy - Fondy EU určené k realizaci Společného strategického rámce: Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV), Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)

F

Fiche – v materiálech MAS (Místní akční skupiny) stručný popis navržených a stanovených opatření ve struktuře definované obsahem Programového rámce. Fiche vymezuje typy integrovaných projektů. Povinnost zpracovat fiche se vztahuje pouze na Program rozvoje venkova.

G

Grant – účelově vázaná finanční podpora. Na rozdíl od dotace, o kterou žádá potenciální příjemce s konkrétním záměrem, je u grantu účel stanoven poskytovatelem dotace. Uchazeči mohou o grant např. i soutěžit.

H

Hodnocení (evaluace) projektu - část procesu schvalování projektů, která zahrnuje fáze: kontrola formálních náležitostí, hodnocení přijatelnosti, věcné hodnocení a analýza rizik.

I

Indikátor - slouží pro monitorování průběhu a výsledku realizace projektů. Kvantifikační ukazatelé mohou mít klíčový význam při hodnocení realizace projektu. Plnění monitorovacích indikátorů se vykazuje v monitorovacích zprávách. Nedodržení monitorovacích ukazatelů může vést k částečnému nebo dokonce i úplnému odebrání poskytnuté dotace.

K

Kolový systém příjmu žádostí – všechny přijaté žádosti o podporu vyhodnoceny k jednomu okamžiku. Dotace poskytnuty na základě stanového pořadí, projekty jsou porovnány mezi sebou. Pořadí od nejlepšího výsledku až do vyčerpání alokace.

Kontinuální systém příjmu žádostí – hodnocení projektů probíhá průběžně. Podpora poskytovaná podle pořadí, v jakém žádosti o podporu přijdou. Poskytování dotací je průběžné.

M

MAS, Místní akční skupina - společenství lidí, obcí, firem a neziskových organizací, které mají společný cíl, a to rozvoj vymezeného regionu. Místní akční skupina je právním subjektem, je možným žadatelem i poté příjemce finanční podpory např. z programu LEADER, který je určen k financování projektů místních subjektů ve venkovských oblastech. MAS pracuje především na principu partnerství mezi veřejným a neveřejným sektorem. Přínosem je i pestrost složení MAS z pohledu různých zájmů a profesí.

N

Nadace - forma nestátní neziskové organizace. Legislativa vymezuje nadace jako účelové sdružení majetku, jehož hlavním posláním je poskytování nadačních příspěvků /grantů/ třetím osobám. Svou podstatou představují zdroje finančních prostředků pro veřejně prospěšné aktivity. Jedná se zejména o výnosy z vlastního majetku, ze sbírek a darů od občanů a podniků. Jejich činnost vymezuje Zákon o nadacích a nadačních fondech.

Neinvestiční projekt - zaměřen na tzv. měkké aktivity, tj. například vzdělávání, rekvalifikace, poskytování sociálních služeb, organizace volnočasových aktivit, projekty zaměřené na podporu služeb v oblasti cestovního ruchu a technické pomoci aj.

Nepřímé náklady - nemohou být spojené s konkrétní aktivitou daného projektu, např. většinou náklady na administraci projektu.

Nezpůsobilé (neuznatelné) náklady projektu - nelze zahrnout do nákladů k proplacení, financovány přímo žadatelem

O

Operační program - základní strategický dokument finanční a technické povahy pro konkrétní tématickou oblast (např. zaměstnanost, životní prostředí apod.), který zpracovávají členské země EU. Obsahuje podrobně popsání cíle a priority, které chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovacím období, popisy typových aktivit, na které je možné čerpat prostředky se ESI fondů. Nechybí také uvedení výčtu těch, kteří mohou o finanční prostředky žádat.

P

Publicita - příjemce dotace je povinen informovat veřejnost o skutečnosti, že je jeho projekt financován např. ze strukturálních fondů EU, státního rozpočtu aj. informační panel, tabuli, plakát, leták či pamětní desku s příslušným textem a vizuálním symbolem. Konkrétní pravidla pro označení zařízení, budov a dalších výstupů projektů jsou popsána v Příručce pro příjemce.

Projekt - konkrétní ucelený podrobně rozpracovaný projektový záměr, který je součástí projektové žádosti. Obsahuje soubor aktivit směřujících k dosažení předem stanoveného a jasně definovaného cíle a je limitován určitým časem a rozpočtem. Příklad obecné osnovy projektu: Název projektu; Cíle projektu; Žadatel a partneři projektu; Místo a doba realizace projektu; Dopad realizace projektu na okolí; SWOT analýza; Technické řešení projektu (konkrétní aktivity); Ekonomická charakteristika projektu; Charakteristika žadatele; Lidské zdroje (vlastníci, zaměstnanci a management); Realizační plán - časový harmonogram; Výstupy projektu a jejich udržitelnost;

R

Rovné příležitosti - princip rovných příležitostí patří mezi základní horizontální priority (témata) EU. Znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, víry, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace. Téma rovných příležitostí se vztahuje i na další znevýhodněné skupiny, jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalitací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězni, absolventi škol aj., souhrnně skupiny ohrožené sociálním vyloučením. Zvláštní důraz je kladen na naplňování principu rovných příležitostí žen a mužů.

Rozpočtová skladba - jednotné třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů, které se uplatňuje v rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu, při sledování čerpání rezervního fondu organizačních složek státu, v rozpočtech státních fondů, při pohybech na účtech státních finančních aktiv, při pohybech na účtech pro řízení státního dluhu a při plánovaných a skutečných pohybech na účtech rozpočtů a ostatních peněžních fondů obcí, krajů a dobrovolných svazků obcí s výjimkou fondu cizích prostředků, fondu sdružených prostředků a fondu podnikatelské činnosti

S

Sponzorský příspěvek - termíny dar a sponzorský příspěvek bývají často chápány jako synonyma. Sponzoring je něco jako dar s protiplněním a sponzorský příspěvek jako platba za toto protiplnění.

Studie proveditelnosti – analýza, která slouží k posouzení všech alternativ realizace projektu a zhodnocení efektivnosti využití potenciálně vložených prostředků. Hodnoceno je spektrum aspektů: vymezení cílů projektu, analýzy trhu, řešení projektu a řízení lidských zdrojů pro finanční plán a analýzu rizik. Osnova studie proveditelnosti je stanovení konkrétní výzvou daného programu.

Subvence – účelově vázaná podpora. Nepoužívá se pro veřejné výdaje na školství, zdravotnictví, obranu, sociální pomoc apod., kde se z veřejných prostředků hradí většina nákladů.

U

Udržitelnost projektu - doba, po kterou musí příjemce udržet výstupy projektu. Dodržení závazku udržitelnosti může být předmětem kontroly ze strany příslušných institucí. Při nesplnění povinnosti udržitelnosti může být příjemci v krajním případě uloženo vrácení podpory nebo její části.

V

Veřejná podpora - každá podpora poskytnutá v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Podpora, která splňuje uvedená kritéria, je neslučitelná se společným trhem a tedy zakázaná. Výjimka z obecného zákazu poskytování veřejné podpory může být povolena na základě blokových výjimek či na základě rozhodnutí Evropské komise.

Z

Závěrečná zpráva - informace o implementaci programu, příp. přínosu k naplňování strategie.

Způsobilé výdaje - výdaje vynaložené na stanovený účel a v rámci období stanoveného v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory, které jsou v souladu s příslušnými předpisy.

Ž

Žadatel - subjekt ze skupiny oprávněných žadatelů, který podal žádost o podporu. Žadatel přestává být žadatelem v okamžiku, kdy se stane příjemcem, nebo když je jeho žádost o podporu vyloučena z procesu schvalování operací.